

heberne end man almindelig antager; men det er jo naturligt, at da der ikke hidtil har været noget Organ, hvorigjennem det kunde komme til at ytre sig i Menighedsanliggenderne, er det trængt tilbage, og man er kommen til at indtage en reent passiv Stilling. Nu vil Interessen for Menighedsanliggenderne, haaber jeg, komme til at træde frem, naar den Form derfor, der er fornøden, bringes tilveie. At sige, at der er saa overmaade lidt Christendom i Folket, vil jeg allerminst deeltage i som Præst; thi ved at tale saaledes vilde vi Præster dømmes haaben vor Udgang og vor hele Virksomhed; vor Udgang, fordi vi jo ikke ere komne til Christendom ved at studere Theologi eller ved at blive ordinerede, men have medbragt den fra et christeligt Hjem, og vor Virksomhed, fordi denne jo maa have været aldeles uden Nytte, dersom vi ikke have bidraget til at vække Christeligheden i Folket. Jeg troer derfor, at vi med Haab og Fortrøstning til, at der gives et virkelig christeligt Liv i Menighederne, skjøndt det hidtil har været trængt tilbage, skulle gaae ind paa Lovforslaget. Jeg antager, at der isærbeleshed vil være to Retninger, hvori Menighedsraadene ville kunne virke overordentlig gavnligt. For det Første ville de kunne understøtte Præsten i hans Virksomhed. Dermed mener jeg ikke, at de skulle understøtte ham i hans egentlige Sjælesørgervirksomhed; men de ville i deres Fæds udbrede de Anskuelser, som de ved at arbejde sammen med Præsten ere blevne overbeviste om at være rigtige. Det var det Ene. Men det Andet forekommer mig fuldt saa vigtigt, dette nemlig at Menighedsraadet skal være Menighedens Mund ligeoverfor Præsten; det skal gjøre ham opmærksom paa de Onsker, som Menigheden maatte kunne nære med Hensyn til hans Embedsførelse. Det er vistnok ofte Tilfælde, at en Menighed kan ønske Noget af Præsten, som den troer, at han kan opfylde, kan savne Noget i hans Embedsførelse; men Ingen siger det til ham og han faaer det altsaa ikke at vide; de tale vel derom indbyrdes, og en stille Misforståelse udbreder sig, men han bliver ubekjendt dermed. Er der derimod Menighedsraad tilstede, da er det de Eldstes Pligt, naar Menighedens Medlemmer forlange det, at fremsætte deres Onsker for

Præsten. I saa Fald kan der tænkes 3 Tilfælde: Enten bliver Præsten overbevist om, at de virkelig have Ret; han kommer dem da med Velwillie imøde, og Forholdet bliver godt; eller han erkjender ikke deres Ret i det, de ønske, men det lykkes ham at overbevise dem om, at den hidtil brugte Fremgangsmaade er den rette — og see da bliver Forholdet godt; eller begge Parterne blive enige om at indstille Sagen til høiere Afgjørelse. Men under alle disse Forhandlinger er der vaft et Liv og en Samarbeiden kommen tilstede imellem Præsten og de Eldste. Og dette udbreder sig da til Menigheden og kan have en høist gavnlig Indflydelse. Jeg troer, at Oprettelsen af Menighedsraad vil være et særdeles gavnligt Midde til en livlig og kraftig Forbindelse mellem Præst og Menighed, og til at gjøre Præsten bekjendt med, hvad der rører sig i Menighedens Indre.

Efter saaledes at have udtalt min Anerkjendelse af dette Lovforslag, som jeg takker den ærede Minister for, kan jeg paa den anden Side ikke forbylde, at der er adskillige Enkeltheder, som jeg har at indvende imod, og det er efter min hele Stilling naturligt, at jeg har maattet blive opmærksom paa dem. Da jeg imidlertid antager det for afgjort, at Sagen henvises til et Udvalg, vil jeg ikke opholde Thinget, især da Aftenen er saa vidt fremrykket. Kun skal jeg fremdrage et Par af de aller vigtigste Indvendinger. I § 15 er der sagt, at det skal være Menighedsraadets Hovedformaal at arbejde for, at den christelige Kjærligheds Aand kan faae Raaderum i Menigheden, og der er dernæst nævnt en Række af Kjærlighedens Gjærninger, som Menighedsraadene skulle beskæftige sig med. Men endskjøndt Kjærlighedens Gjærninger naturligtviis maae være en særdeles vigtig Opgave for dem, kan deres Hovedformaal ikke indskrænke sig dertil alene. I § 22 er et langt mere udvidet Formaal fremstillet, idet der nemlig nævnes „Guds Riges Fremvæxt i Menigheden.“ Det er altsaa ikke blot christelig Kjærlighedsaand, men ogsaa christelig Tro, som de skulle arbejde paa at skaffe Raaderum. Jeg vil ønske indspiet, at det skulde være dem magtpaaliggende, at Gudstjenesten værdig holdes og flittig søges, at Kirken og Kirke-